

Concept

GEMEENTE MAASDRIEL

T.a.v. de heer L. van Oort

Postbus 10.000

5330 GA Kerkdriel

Datum 29 mei 2015
Kenmerk BE/2015/62/r
Uw kenmerk Brief d.d. 20 mei 2015, kenmerk 378827
Auteur(s) C.J. Blom

BLOM ECOLOGIE

ADVIES & ONDERZOEK

Kerkstraat 4

4181 AB Waardenburg

t 06-44179899

e info@blomecologie.nl

i www.blomecologie.nl

RegioBank 85.01.07.326

BTW NL1182.37.020.B01

KvK 55488609

Update quickscan flora en fauna ten behoeve van bestemmingsplan Kerkdriel-Noord

De gemeente Maasdriel is voornemens om woning te ontwikkelen ter hoogte van de Veersteeg, Kloosterstraat, Hoorzik en Luttel-Inghweg, planologisch bekend als Kerkdriel-Noord. Ten behoeve van de projectrealisatie dient een nieuw bestemmingsplan te worden opgesteld. Ter onderbouwing, in het kader van de Flora- en faunawet, in 2009 een ecologische quickscan uitgevoerd naar de mogelijke effecten op beschermde flora en fauna (Oskamp, 2009).

Uit de oriënterende studie bleek dat de beoogde ontwikkeling mogelijk een negatief effect heeft op vissen en vleermuizen. De juridische geldigheid van ecologisch onderzoek circa 3 jaar. Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling geldt (opnieuw) de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijk effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels deze update quickscan wordt de (potentiele) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van het plangebied nogmaals in kaart gebracht. Namens Omgevingsdienst Rivierenland/gemeente Maasdriel heeft de heer W. Vermeulen (ODR), Blom Ecologie verzocht het plangebied te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en vervolgens deze te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en vigerend beleid.

Onderzoeksdoel

Middels dit oriënterende onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Welke, krachtens de Flora- en faunawet, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de werkzaamheden?
- Leiden de werkzaamheden, gelet op de verwachte negatieve effecten, tot overtreding van de Flora- en faunawet en/of vigerend beleid?

Planlocatie

De planlocatie staat planologisch bekend als Kerkdriel-Noord en is gelegen tussen de Veersteeg (noordgrens), Kloosterstraat (oostgrens), Hoorzik (zuidgrens) en Luttel-Inghweg (westgrens). Het plangebied bestaat boomgaarden, akkers, weiden en een nieuwbouwlocatie.

Langs de randen van de locatie zijn diverse bedrijven en woning gesitueerd. In het midden van de planlocatie is een watergang annex waterberging gelegen.

De directe omgeving van de planlocatie bestaat uit (agrarische) bedrijven, glastuinbouw, akker- en weidepercelen. De bebouwde kom van Kerkdriel is ten zuidoosten van de planlocatie gesitueerd. Ten oosten van de planlocatie, op een afstand van circa 300 meter, is de rijksweg N831 gelegen.

Figuur 1 De rode omlijning weergeeft de ligging van de planlocatie 'Kerkdriel-Noord te Kerkdriel (bron: ruimtelijkeplannen.nl).

Funcieverandering en effecten

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- verwijderen terreininrichting; kappen bomen, struiken en allerhande inrichting
- vergraven terrein; egaliseren en vergraven terrein t.b.v. BRM
- bouwrijp maken terrein (BRM): aanleg bouwwegen, riool en nutsvoorzieningen (grondverzet e.d.)
- bouw woningen; diverse timmer-, beton-, metsel-, elektra- en loodgieterswerkzaamheden alsmede allerhande kleine bouwwerkzaamheden
- revitalisatie terrein; allerhande inrichtingswerkzaamheden (straten, gemeentelijke groen e.d.)

Alle thans aanwezige (ecologische) functies van de planlocatie komen geheel te vervallen. Negatieve effecten die op kunnen treden voor beschermde soorten zijn: vernietiging en/of afname van geschikt leefgebied (permanent) en opzettelijke verstoring (tijdelijk).

Methode

Inventarisatie

De inventarisatie is een oriënterend onderzoek waarbij gedetailleerd een beoordeling wordt gegeven van de aanwezigheid van de specifieke potentie voor beschermde flora en fauna in het plangebied, de betekenis van het plangebied voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. De quickscan bestaat uit veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige beschermde flora en fauna. Tijdens het veldbezoek wordt het plangebied nauwkeurig onderzocht waarbij ook gelet wordt op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 12 mei 2015. De inventarisatie is uitgevoerd op de planlocatie. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 0/8 bewolkt, 15° Celsius en windkracht 2 (Bft.)

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een plangebied en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Beoordeling

Op basis van de bureaustudie en veldonderzoek wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de invloedssfeer daarvan is en welke effecten daarop te verwachten zijn. Omdat voor algemeen beschermde soorten per definitie vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen, is specifiek gelet op zwaarder en strikt beschermde soorten (Ff-wet; tabel 2 & 3).

Vaatplanten

Zwaarder beschermde vaatplanten en/of sporen en delen hiervan zijn niet aangetroffen op de planlocatie (Ff-wet; tabel 2 & 3). De beoogde ontwikkeling vindt plaats op intensief beheerde, agrarische gronden. Dergelijke ecotopen zijn ongeschikt voor de kwetsbare beschermde planten. Op de planlocatie zijn alleen algemene kruidachtige flora aangetroffen zoals: kleefkruid, fluitenkruid, brandnetel, kruipende boterbloem, paardenbloem, ridderzuring, gewone smeerwortel, hondsdrif, rode klaver, klein kruiskruid en brede weegbree. Op diverse locaties zijn bomen en struiken aangeplant, ter indicatie: es, gewone braam, eik (opschot), wilg, esdoorn, els en meidoorn. Gelet op de activiteiten op de locatie, de ligging hiervan, de recent ontstane situatie in relatie tot de voormalige functie, en de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten is de beoogde ontwikkellocatie ongeschikt voor zwaarder en strikt beschermde planten. Negatieve effecten ten aanzien van beschermde vaatplanten kunnen worden uitgesloten.

Zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van (beschermde) zoogdieren. De locatie is ongeschikt voor grote in het wild levende zoogdieren. In de directe omgeving is het voorkomen van haas bekend (waarneming.nl). Het is aannemelijk dat de volgende algemene licht beschermde soorten (incidenteel) gebruik maken van het plangebied: egel, mol, haas konijn, bruine rat, woelmuis, veldmuis en bunzing. In de eerder uitgevoerde studie is de mogelijke aanwezigheid van steenmarter beschreven. De potentiële verblijfplaats is reeds gesloopt en is er derhalve geen sprake meer van potentieel geschikt leefgebied voor steenmarters. De beoogde projectontwikkeling leidt aannemelijk niet tot een significante verstoring van beschermde zoogdieren. Bovendien geldt vrijstelling voor eerder genoemde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen.

Vleermuizen

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren en spleten en/of andere structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011). Op de planlocatie zijn diverse landschapselementen die functioneel kunnen zijn voor vleermuizen. In de directe omgeving is het voorkomen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en Rosse vleermuis bekend (Smitskamp & De Graaf, 2013; waarneming.nl).

Alle gevels en muren van de te slopen opstallen zijn nauwkeurig geïnspecteerd op de aanwezigheid van potentiële invliegopeningen die toegang kunnen verlenen tot een verblijfplaats voor vleermuizen. Er zijn geen openingen of potentiële vleermuisverblijven aangetroffen. De houtwallen langs de maisakker (zuidoostelijk deel) zijn mogelijke relevante vegetatiestructuren die aangemerkt kunnen worden als vliegroute. Echter zoals reeds

geconcludeerd in 2009 door Oskamp, verbinden deze structuren geen potentiële verblijfplaatsen en foerageerlocaties derhalve kan de functionaliteit als vliegroute worden uitgesloten.

De planlocatie is voor een groot gedeelte begroeid met diverse (bloeiende) vegetatie en bestaat uit zowel open, half open als dichtbegroeide delen. Daarnaast zijn fruitopstanden en oppervlakte water aanwezig wat gunstig is voor insecten. Gelet op deze aspecten is het aannemelijk dat vleermuizen de locatie hebben opgenomen in het foerageernetwerk. Omdat vleermuizen opportunistisch foerageren zal de revitalisatie van het terrein zal geen significant effect hebben op de foerageermogelijkheden. In de beoogde situatie worden de foerageermogelijkheden mogelijk groter door een gevarieerdere structuur (meer tuinen, luwten, water e.d.) waardoor uiteindelijk sprake is van een positief effect.

Het voormalige slachthuis aan de Veerweg is door Oskam in 2009 aangemerkt als potentieel geschikt voor vleermuizen. Het slachthuis is niet meer aanwezig waardoor er geen potentiële verblijfplaatsen ten aanzien van vleermuizen meer aanwezig zijn op de planlocatie.

Tijdens de sloop kunnen vleermuizen echter wel hinder ondervinden als gevolg van verlichting. Min of meer bewuste verstoring als gevolg van verlichting is wettelijk verboden. Mits enkele maatregelen ten aanzien van verlichting worden getroffen geldt dat significant negatieve effecten ten aanzien van vleermuizen uitgesloten kunnen worden.

Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn, behoudens 4 volwassen meerkikkers, geen amfibieën en reptielen en/of sporen daarvan aangetroffen in het plangebied. In de omgeving is het voorkomen bekend van: kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker en meerkikker (Lohman et al., 2013; Creemers & Van Delft, 2009). De huidige situatie van het terrein is matig geschikt voor de soorten.

De aanwezigheid van algemeen voorkomende amfibieën kan echter niet uitgesloten worden op de planlocatie. Voor de algemeen beschermde soorten geldt echter vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Significant negatieve effecten op zwaardere en strikt beschermde amfibieën en reptielen worden uitgesloten. Door de aanleg van natuurvriendelijke oevers zal het plangebied in enige mate geschikter worden voor amfibieën.

Vissen

Tijdens het veldbezoek zijn, behoudens enkele tiendoornige stekelbaarzen, geen vissen aangetroffen in de watergangen. Oskam concludeert dat de centraal gelegen watergang mogelijk betekenis heeft voor beschermde vissen. Parallel aan deze update is een nader onderzoek naar beschermde vissen uitgevoerd, deze zijn niet aangetroffen. Het nader onderzoek naar vissen wordt separaat gerapporteerd. Significant negatieve effecten op beschermde vissen kunnen worden uitgesloten.

Insecten, libellen en ongewervelde

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of overige ongewervelden aangetroffen. Op de locatie zijn slechts algemeen kruidachtige flora en dito oppervlaktewater aanwezig, een specifieke functie voor insecten wordt derhalve niet verwacht. Oskam (2009) constateert tevens dat de planlocatie alleen geschikt is voor algemene soorten. Het is uitgesloten dat de beoogde ontwikkelingen een negatief effect hebben op beschermde ongewervelden.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn op de planlocatie diverse vogels waargenomen, te weten: scholekster, nijlgans, aalscholver, merel, wilde eend, ekster, kauw, vink, spreeuw, boomkruiper, houtduif en meerkoet. Jaarrond beschermde nestlocaties (categorie 1 t/m 4) zijn in de te saneren gebouwen en bomen niet aangetroffen.

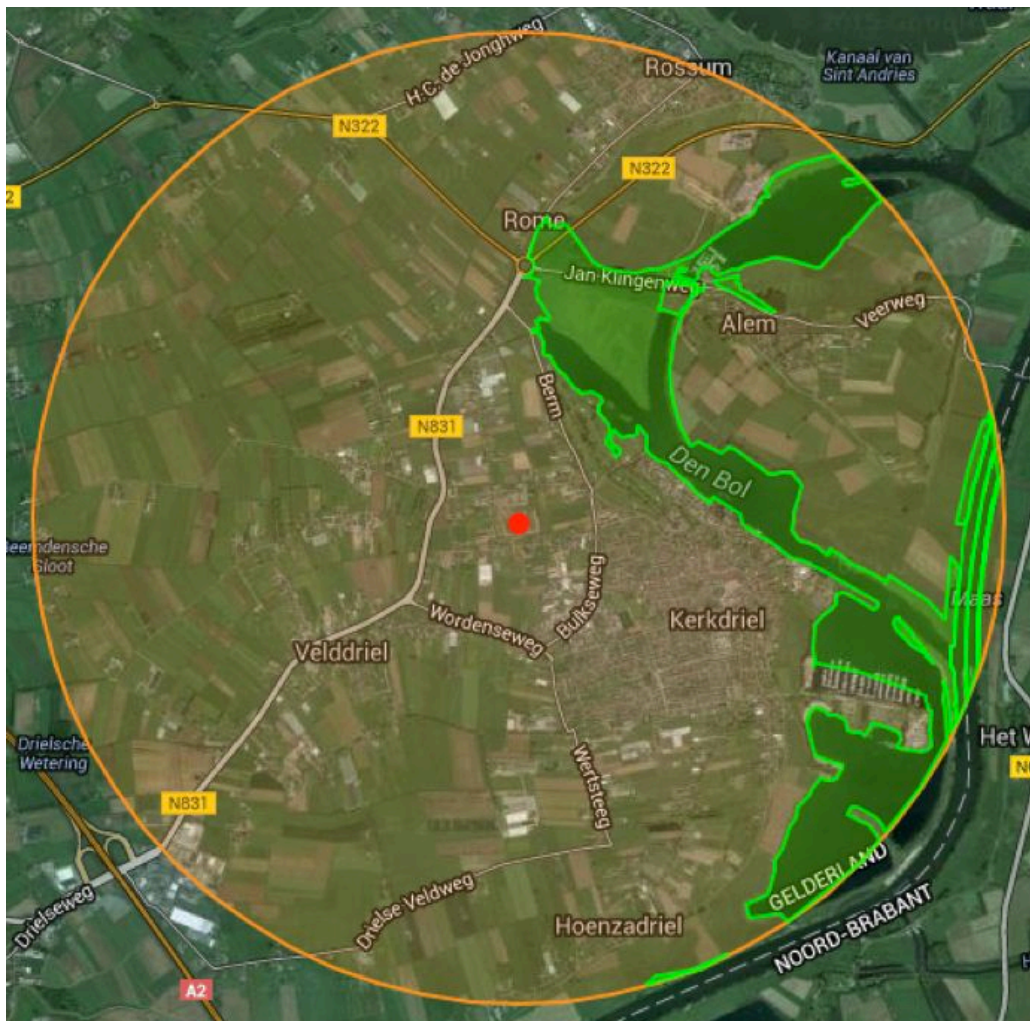
Voor de gehele planlocatie geldt dat deze geschikt is als verblijf-, foerageer- en broedhabitat voor kleine zangvogels. Gedurende het broedseizoen zijn alle vogels beschermd mits daar van overheidswege vanaf wordt geweken (bijv. grauwe gans). Mits rekening gehouden wordt met het broedseizoen zijn geen negatieve effecten te verwachten voor vogels.

Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000, Beschermd natuurmonument, Wetland, Nationaal Landschap, Nationaal Park of Ecologische Hoofdstructuur. Binnen een straal van 3 kilometer zijn diverse EHS-gebieden aangewezen (figuur 2).

De beoogde ontwikkeling betreft de realisatie van een woonwijk. De ruimtelijke ingrepen vinden plaats in een bebouwde omgeving en op voldoende afstand dat een negatief effect door externe werking op doelsoorten en instandhoudingsdoelen in de omliggende beschermde natuurgebieden uitgesloten is. Bovendien zijn de werkzaamheden tijdelijk van aard en treden er in de nieuwe situatie geen nieuwe of verhoogde permanent negatieve effecten op voor beschermde flora en fauna.

Figuur 2 De rode stip weergeeft de ligging van de planlocatie bij benadering. De locatie maakt geen onderdeel uit van een beschermd landschapstype. In de directe nabijheid zijn EHS-gebieden aangewezen (groene arcering) (bron: synbiosys.alterra.nl).

Conclusies

- In het plangebied of de directe omgeving daarvan komen beschermde diersoorten van de Flora- en faunawet voor. Het plangebied heeft aanmerkelijk geen essentiële betekenis voor zwaarder en strikt beschermde soorten (tabel 2 & 3). Jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen. Het is mogelijk dat algemene vogelsoorten in het broedseizoen gebruik maken van het gebied.

- De ruimtelijke ingrepen leidden mogelijk tot een tijdelijke verstoring van algemene voorkomende en licht beschermde soorten. Beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen en conform de Flora- en faunawet worden niet verwacht. Nader onderzoek naar het voorkomen van soorten wordt echter niet nodig geacht.
- Mits gewerkt wordt zoals aanbevolen leiden de werkzaamheden aannemelijk niet tot overtreding van de Flora- en faunawet. Er behoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet (art. 75) aangevraagd te worden.
- De planlocatie is geen onderdeel van een Natura 2000-gebied, Beschermd natuurmonument, Wetland, Nationaal Park, Nationaal Landschap of Ecologische Hoofdstructuur. Gezien de aard van de werkzaamheden en de afstand tot EHS gebieden is van externe werking geen sprake.

Aanbevelingen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Gedurende het broedseizoen (15 maart-15 juli) kunnen geen werkzaamheden worden opgestart in verband met de mogelijke aanwezigheid van broedvogels. Werkzaamheden dienen voor of na het broedseizoen aan te vangen. Indien dit niet mogelijk is kan door een ter zake deskundige geïnventariseerd worden of er mogelijk nesten aanwezig zijn. Op aanwijzing van de deskundige of middels een werkprotocol kunnen de werkzaamheden plaatsvinden.

Literatuur

- Bang, P. & P. Dahlström, 2005. Tierspuren. Fährten, Fraßspuren, Losungen, Gewölle und andere. BLV Buchverlag GmbH & Co. KG, München
- Creemers, R.C.M & J.J.C.W. van Delft (raxon)(redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden
- Dietz, C., O. von Helvesen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Lohman, T., A. van der Wielen, R. Bruinsma-Fortuin, J. de Bruijn & A. van den Maagdenberg, 2013. Gedragscode Flora- en faunawet voor de gemeenten Maasdriel en Zaltbommel. HAS Kennistransfer, 's Hertogenbosch
- Smitskamp, L.C. & H. de Graaf, 2013. Nader onderzoek vleermuizen. Wijzigingsplan Kerkdriel wijziging 2013, Kerkstraat 93. Croonen Adviseurs, Rosmalen

Geraadpleegde websites

www.ruimtelijkeplannen.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.telmee.nl
www.vleermuisprotocol.nl
www.waarneming.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Hoogachtend,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'C.J. Blom', written over a light blue rectangular background.

ing. C.J. Blom

© BLOM ECOLOGIE
KERKSTRAAT 4 - 4181 AB WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie.